

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Текстильний дизайн, дизайн виробів з текстилю, фотовідеодизайн

УДК 004.4` 275

АВТОРСЬКА АНІМАЦІЯ

Студ. В. О. Абдураїмова, гр. БДф2-15

Науковий керівник доц. Е.С. Васільєва

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Планується дослідити, як відрізняється авторська анімація в різних країнах, чому цей вплив виявляється різним. Завдання буде у вигляді дослідження кожної країни окремо, пошук в статтях характеристик і основних рис анімації.

Об'єкт та предмет дослідження. Предметом дослідження виступає характеристика і основні риси анімації, а об'єкт - це анімація.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Актуальність теми дослідження визначається необхідністю визначення тенденцій і формування авторської анімації. Анімація сьогодні має зв'язок з різними видами мистецтва, філософсько-естетичними системами і технічними засобами. Її художня природа поєднує в собі різні системи, види і жанри мистецтва. Привносячи нове, кожен автор дає поштовх для розвитку анімації, яка потім може бути використана в рекламних цілях, просвітницьких, тощо.

Результати дослідження.

ВИЗНАЧЕННЯ, ЩО ТАКЕ «АВТОРСЬКА АНІМАЦІЯ»

Поняття "авторської анімації", якщо і виникало, то тільки як визначення експериментального або творчого кіно, або фільму, не орієнтованого на дитячу аудиторію. Сьогодні поняття "авторська анімація" стало розхожим терміном. І як не парадоксально, анімаційні фільми останнього десятиліття, при всій умовності поділу, зараховуються або до "авторських", або до "комерційних" фільмів, що викликає певні сумніви. У сучасному кінознавстві ще не чітко окреслена об'єктивна картина закономірностей розвитку авторської анімації, мало виявлені передумови формування її тенденцій, не визначені стилістичні напрямки. Згідно з уявленнями одних авторів анімації притаманний пошук нових напрямків і розширення можливостей мови, які впливають на формування тенденції в анімації наступних років.

Комерційна і авторська анімація - два різні світи, проте ці світи перетинаються і часто мультиплікатори, які самі по собі виступають в своїх проектах, починають займатися мультісеріалами або переходити на повний метр. Або ж навпаки.

ТВОРЧІСТЬ КІХАТІРО КАВАМОТО

Кіхатіро Кавамото народився в Токіо в 1925 році, з дитинства цікавився мистецтвом виготовлення ляльок, а після знайомства з ранніми мультфільмами Іржі Трнки зрозумів, що хоче бути ляльковим аніматором. З 1946 року працює на студії "Тохо", створюючи навчальні та пізнавальні мультфільми, в 1950-х починає працювати разом з легендарним Тадахіто Мотінагой, засновником японської лялькової анімації. У 1959 році відкриває власну студію для виробництва, в тому числі, рекламних лялькових мультфільмів. Ближче до середини життя Кіхатіро вирішується переламати свою творчу кар'єру і в першій половині 1960-х їде в Європу, де проходить стажування у Іржі Трнки в Празі, переймає досвід у Бржетислава Поюра, Романа Качанова (під час стажування на "Союзмультфільм"). Як ми бачимо, Кіхатіро зустрівся з найбільшими майстрами лялькової анімації Східної Європи того часу. Після повернення до Японії Кавамото починає займатися авторської короткометражною анімацією.

Дотримуючись завіту Іржі Трнки, Кіхатіро Кавамото черпає ідеї для своїх мультфільмів в багатій японській традиційній культурі. У його анімації сходяться в одну точку три напрямки японської культури: національні, театральні, традиції; історичні легенди і народні перекази (зокрема, кайдани - фольклорні ужастики) і, нарешті, японські буддійські вчення і притчі. Але все це проявилось у Кавамото не відразу - перші роки аніматор експериментує з технікою і стилями, створюючи дивні роботи, майже не зрозумілі без знання контексту. "Ламати гілки заборонено" (1968) - лялькова комедійна замальовка, в якій, можливо, міститься мораль про те, що не варто зловживати саке.

Свої головні шедеври - лялькові мультфільми, глибоко освоюють буддистську естетику - Кіхатіро Кавамото створює, починаючи з 1976 року. Можна виділити умовну "диалогію пристрасі", в яку входять "Обитель Додзьо" (1976), "Вогняний будинок" (1979). Обидва мультфільми дуже красиві і досить динамічні для лялькової анімації. Відразу видно високу майстерність виготовлення ляльок, які у Кіхатіро виходять дуже виразними, живими (в деяких сценах здається, що крізь серпанок проступає силует живого актора), незважаючи на те, що їх особи є традиційні японські театральні маски зі статичної мімікою. У поживленні своїх ляльок Кавамото дійсно досяг досконалості. Його персонажі дивним чином передають тонкі емоції і глибокі переживання, а кожна сцена наповнена особливою атмосферою.

Рисунок1 Кадр з фільму "Вогняний будинок" (1979)

Кіхатіро Кавамото також знімав повнометражні фільми, виготовляв ляльки для телесеріалів, в 2003 році організував анімаційний проєкт "Зимові дні", для якого 35 режисерів зняли по короткому епізоду за віршами Мацуо Басьо. У 1989 році Кіхатіро став Президентом Японської асоціації аніматорів. У 2010 році аніматор помер від пневмонії у віці 85 років. Майстерність лялькової анімації Кіхатіро Кавамото високо цінується аніматорами з усього світу, і в Японії його пам'ятають і цінують. Для ляльок Кавамото навіть зробили цілий музей - він знаходиться в місті Йіда (префектура Нагано).

Висновки: Деякі аніматори примудряються поєднувати прикладні та андерграундні напрямки: перший дозволяє заробити кошти на друге. Кіхатіро Кавамото - яскравий представник такої. А між справою ще й один з найвидатніших лялькових аніматорів за всю історію.

Головна особливість авторського кіно - авторський стиль. Така анімація несе яскраво виражений відбиток «руки автора» - його сприйняття, світовідчуття і почерк творця. Авторський стиль «розпізнається» візуально - при наявності у глядача екранної культури. Таким чином, творчо - технологічний процес створення анімаційного фільму об'єднує людей багатьох професій, але якщо фільм знімає одна людина то він повинен стати «людиною-оркестром».

Ключові слова: Анімація, мультиплікаційне кіно, авторське, лялькова анімація.

ЛІТЕРАТУРА

1. https://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/ANIMATSIYA.html - Анімація;
2. <http://multifest.ru/prog.php?id=298> - Авторська анімація;
3. <https://altereos.livejournal.com/232079.html> - Кіхатіро Кавамото;
4. https://bigenc.ru/theatre_and_cinema/text/4226108 - Анімаційне кіно;
5. http://expert.ru/russian_reporter/2009/41/festival_multifilmov/ - «Шортською мовою анімації».